

LBRIS | We know
books

robert veran

scutură 2001

E I K O N

București, 2022

cuprins

locul.....	9
pradă.....	19
sex 1	36
bătaie	47
banii.....	63
blocul (timp).....	76
blocul (spațiu)	83
sex 2	91
drumuri	110
cartierul	130
școală.....	154
decor.....	175
împreună.....	183
Dima.....	199
prieteni	217
băutură	227
Diana.....	235
amfiteatru	255
<i>Cronologie</i>	262

locul

Iată, întinericul se lasă peste Buzău, coboară cu mine prin fumul ăsta subțire să îți arăt locul. Plutim peste Parcul Tineretului, peste Contactoare și Sala Sporturilor, ne prăbușim în fața blocului. Doar în fața blocului aveam voie când eram mici.

O cărare îngustă între două grădini, părinții se uită după noi pe geam să nu ne ducem în stradă. Ne jucăm calea. Stăm îngrămădiți toți în scara blocului, râdem. Din când în când unul din noi țâșnește pe cărare, șovăie, se uită în stânga după mașini, poate se repede înapoi, trebuie să facem o tură de grădină și să ne întoarcem pe scară înainte să treacă o mașină pe șoseaua din față, să ne taie calea.

Ne jucăm cărți în scara blocului, e gălăgie mare, război, macao, las vegas. Ne aduce doamna Stoica pături să stăm pe ele. Mâncăm semințe negre făcute la tavă, cu bucăți de sare lipite pe ele. Mihai Topală ne explică ce înseamnă „pat” la șah. Iese doamna Vâlcu să ne spună că facem gălăgie și murdar, să ieșim afară să ne jucăm că e frumos.

Avem o minge ușoară de plajă în care lovim cu piciorul. Dacă mingea sare în grădina din stânga, ne săltăm peste gardul mic și mergem să o luăm dintre trandafiri. Dacă sare în grădina din dreapta s-a terminat jocul. N-avem voie să intrăm în grădina aia; ne bate doamna Vâlcu de la parter, doamna Panait de la unu sau Dragomir de la doi. Dima dă totuși să se strecoare pe după un tufiș, eu văd mișcare la geam la doamna Vâlcu, ea apare gâfâind

pe scara blocului, intră în grădină, are un cuțit în mână, taie mingea și ne-o aruncă înapoi pe cătate. Mingea mea. Plâng și mă întorc cu mama de mână; îi spun că nu avem unde să ne jucăm. „Să se ducă în fața sălii”, zice doamna Vâlcu, „nu să-mi strice mie florile.”

În fața sălii, la opt-nouă ani. Se uită copiii mai mari după noi, ne jucăm pititea pe după stâlpii lați ai sălii. „Ptiu, a mea!”, „ultimul scapă turma!”. Lapte gros, mai întâi se aude o lovitură înfundată, fundul care lovește spatele, oftatul, apoi râsete ascuțite. Țările, când mingea zboară în sus, fugim în toate părțile ca niște gândaci de bucătărie. Faceți tot ce fac și eu. „Bâldâbâc.”

În lateralul sălii, la zece-unșpe ani, acolo nu mai au părinții vedere directă spre noi, dar suntem încă suficient de aproape ca să ne cheme la masă, la Sandy Bell, la Dallas, sau cel mai trist, pentru că e deja seară, ni se rupe sufletul: „Ovi, a zis mama ta să treci în casă” și ăsta e semnul că se sparge gașca. Ne jucăm handbal cu mingi de 35, mai mari decât capul nostru, sora lui Dima ne învață regulile, Florin vine cu vopsea albă să traseze semicercul. Sau desenăm frunza cu creta, ne îngrămădim, hihăim, aproape ne pierdem echilibrul când ne strângem în gălușca din colț, țipăm tare: „stop culoar!”.

Traversăm strada fugind, ne ținem de mână, mergem la magazin la Mușat să umplem sifonul sau să bem un suc la TEC, sau să luăm gume Turbo, să mai completăm la colecția de surprize, eu cumpăr o gumă, Ovidiu cumpără un pumn, îi lipsește numai 192-ul, dacă nu îl nimerește poate îl ia la schimb, gumele le bagă pe toate în gură, râde cu obrazul umflat și nu mai poate să mestece.

În spatele blocului sunt grădinile sălbatice, pânze groase cu păianjeni mari și galbeni, cu cruce, plante cu broboane albe și zarzări. De la noi și de la S2 nu se poate ieși în spate, sunt ușile blocate. Doar de la S3 și S5 se iese în

partea asta care-i mai puțin umblată, în niște tufișuri îi zic Mirunei: „uite, eu primul”, îmi dau jos chiloții, ea cercetează câteva secunde, apoi fuge în casă.

Pe unii din noi îi lasă părinții în spatele sălii, pe mine nu, dar merg și eu cu ei pe ascuns, jucăm peretar lovim cu mingea în pereții groși, sare mingea până pe iarbă, spre lac. „Mama, mă lași și pe mine în lac? Te rooog!” Ce vorbe sunt astea, ce să caut acolo, ia să trec în casă. „Să ne dăm cu sania, pe Dan îl lasă. Și pe Cornel.” Ce e în lac acolo, vrem să se spargă gheața sub noi să cădem în apă? „Nuu, nu e apă sub gheață, lacul e secăt tot anul.”

Malurile lacului sunt joase, dar un pic abrupte. Pline de zăpadă. Ne punem pe sanie și ne dăm drumul la vale, alea două secunde când zburăm în aer și țipăm merită tot frigul, pantalonii de fâș uzi până la chiloți, degetele nu le mai simți, mâna ruptă a lui Marius.

Jucăm fotbal alunecând, abia ne ținem echilibrul, nu e limpede mereu dacă sub gheață e apă sau nu, Irinel vede un pește care abia se mișcă, începe să spargă gheața cu călcâiul, apa e doar câțiva centimetri acolo, apoi pământ, scoate peștele care se zbate, ni-l arată mândru, „ce faci, mă, cu el acum?”. Eu lăsasem mânușile mele bune, abia cum-părate, lângă piatra care era una din bare. Când terminăm fotbalul, dau de pește într-una din mânuși, „nu am avut unde să îl țin”, Irinel dă din umeri. Miroase ca dracu, mirosul nu mai iese, trebuie să le-arunc. Albastre cu dungi mov, fără degete, primele din fâș din viața mea.

Într-o dimineață, când venim la fotbal, găsim în lac un cal mort, omorât de câini, sângele colorează zăpada și noi privim nemișcați: la picioarele noastre albul se face roz, apoi roșu, maro; negru.

O dată ajunși în lac suntem departe de ochii părinților. Nu mai știu de noi până seara, când ne întoarcem murdari din aventură. Cucerim tot parcul, apoi strandul,

un fotbal cu ea, că știe. E doar puțin mai mare decât mine, dar cu un cap mai înaltă. Jocul e strâns și cinstit, nu driblăm mult, încercăm să trecem mingea pe lângă celălalt în fugă și să rămânem cu poarta goală. Într-una din dățile când încerc să protejez balonul ne lovim unul de altul, mâna mea îi atinge puțin sânii și simt o gaură în stomac, eu mă opresc, ea îmi ia mingea, dar nu dă gol. Se întoarce, mă dribleză iar. De-acum nu mai trec în viteză de ea, încerc să fentez, să protejez mingea, să repet atingerea ca din greșeală. Căutăm contactul, ne învârtim unul în jurul altuia, ne ciocnim, ne driblăm, nu mai urmărește niciunul să dea goluri.

Asfaltul e nisipos, dacă cazi rănilor dor, iar pietricelele intră pe sub piele, uneori stai cu puroiul în genunchi până când ies toate la suprafață, Puștiu le scoate cu un băț. Ne jucăm cu gornetele, o echipă începe de sus de pe scări, cealaltă de jos, îi zic lui Irinel, adică tuturor, dar uitându-mă către el, „eu nu mai joc, unul din noi are bolduri în vârful gornetei”. Mi-e frică de el, cu fața lui vicleană, mă uit într-o parte și Dima îmi zice: „cine?”. Irinel zice: „să moară mama dacă am io vreun bold” și începe să își desfacă gornetă după gornetă și să le strivească cu piciorul până le termină pe toate care-s așezate în scociul care prinde țevile. Dar era un bold în gura lui sunt sigur și Dima se uită la mine și eu mă uit în jos și Dima zice: „ia trage-o p-aia de pe țevă”, și el: „ce să fac, mă?” și râde și Dima râde și el „p-aia de pe țevă”, gorneta pleacă și se înfinge într-un smoc de iarbă, boldul strălucește, „era pentru câini, mă, nu pentru voi, să moară mama”.

Scările din lateralul sălii sunt albe, din macadam, au spații între trepte, când eram mic mi-era frică că o să cad printre ele. Aici ne jucăm bucătarul, bucătarul e jos, are mingea în mână, „aș mânca”, zice el, „aș mâncaaa”, aruncă mingea spre noi, „castraveți!”. Și Anca coboară fericită o treaptă. „Aș mânca, aș mâncaaa, căcaat!” Râdem, Marius e

roșu la față și are mingea în mână, trebuie să urce la loc o treaptă. Dacă ajungi la primul etaj, o ușă dă în niște culoare laterale de la sală cu încăperi de protocol. De aici aruncă Cauciuc pisici să vadă dacă pică în picioare. Aici ajung mingile de baschet cu care se joacă Răzvan și Ionuț. Coșul e un spațiu în balustrada scării. După fiecare coș se duc să recupereze mingea de la etaj.

Mai rău e la fotbal, când după un șut în sus ajunge mingea în balcoanele sălii. Ca să nu ne cățărăm pe-acolo sunt niște plase de sârmă care ne țin calea. Nu e ușor să te miști pe ele, au găurile strâmte, trebuie să te cațeri cu labele picioarelor îndoite. Atunci apar administratorii de la sală și femeile de serviciu, ne alungă, ne aleargă, când pot ne confiscă mingile, dar suntem prea mulți și prea stăruiți; ne întoarcem după 10 minute. Dacă urci și mai sus pe scară ajungi cam la nivelul unui etaj trei de bloc, de aici pisica rămâne betegă, se poate vedea jumătate din lac și pământurile lucrate în depărtare, aici s-a oprit singurul joc cu gornete pe care l-am jucat cu fetele, când Mirel a pus mâna pe capătul țevii și a zis: „stai, nu trage” și Adriana râdea, și apoi el a împins țeava în gâtul ei când se pregătea să îl împuște. A venit salvarea, da' nu a fost decât o rană ușoară.

Sub scări caca, pipi, „Florin o iubește pe Adriana”, primele țigări din viața mea, fără să trag în piept, la opt ani, dintr-un pachet furat de Ovi de acasă, am sudat țigările una după alta, el și-a luat bătaie cu cureaua.

Și mai departe în spatele sălii este unde jucăm peretar, e un canal fără capac acolo, plin de gunoarie, mai întâi ne încurcă, apoi se transformă în *natura*, parte din jocul nostru, dacă din perete mingea cade în gaură, următorul iese din joc. Când cobori în canal să iei mingea, când te apleci, ochii se aliniază cu nivelul asfaltului și parcă te ia cu ameteala. Dacă lovești mingea cu forță ricoșează până pe iarbă, poate să ajungă și până la bara de covoare, acolo

și le ducem în grădină. Nimic. Le luăm și le ducem în spațele sălii. Mai așteptăm câteva ore. Marin aduce un bomfaiier de acasă. Ne facem tunuri, râdem. Dăm la toți prietenii. Ne ducem în blocul părăsit, un grup la etajul 1, un grup la parter, numai Adi și Dima rămân în viață, Dima e la etajul 1, nu mai are gornete, îl aleargă Adi, ajunge la balconul deschis, Adi trage, Dima se ferește, îi scapă piciorul, cade de la etaj, își rupe bărbia de beton. Cât sânge a putut să curgă, eram toți convinși că o să moară. Numai mama a plătit apoi pentru țevi, erau pentru cablurile TV care se băgau în fiecare bloc.

Vizavi de blocurile noi e Casa de Cultură și la parterul ei Makedonia, barul nostru de zi, la intrare scrie cu verde „Facultatea de Bere”. Fum gros, biliard, păcănele, poker american, roșie-neagră, „dă-o, bă, la închis nu te mai gândi”, „bă, dacă zici vreo culoare îți sparg fața”; „laș pe mine că o dau io p-asta.” „Dima o știu să moară mama, au fost două roșii și o neagră, urmează o roșie și apoi neagră până la închis.” Sau. „Au fost cinci negre la rând, o să fie roșie-neagră, roșie-neagră până-n capăt.” Noi băgăm zece mii de lei și jucăm pe beta 1, adică 1 000 de mâini și apoi vine Fane, bișnițarul din Gorbaciiov, el joacă pe beta 100, în 10 mâini el termină cât avem noi pentru toată ziua. Din când în când se ridică mândru câte unul de pe scaunele rotunde: „dom’ Costel, vino să mă scoți și pe mine”. „Cât?” „Douăj’ de mii de lei.” Dom’ Costel vine de la bar, se apleacă, bagă cheia scurtă, butoiaș, apasă pe un buton, are banii în aceeași mână cu cheia. Mirel pune 10 000 în buzunar și se-așază iar pe scaun: „mai bine lasă-mi 10 000 în aparat”.

pradă

Nu avem minge și nici bani să luăm. 7-8 băieți n-avem bani să luăm o minge de 35. Laur pleacă la muncă în Spania în noaptea asta. Primul dintre noi. Zice: „cum ajung acolo vă trimit două mingii”. Noaptea aia, așteptăm să plece el spre autogara de maxi-taxi, ne tot frecăm de geamul magazinului din fața sălii. Niki dă cu mâna de gemulețul mic și îl deschide. Marin face: „haaars!” A uitat Lavinia să blocheze pe dinăuntru. „Cine încape?” „Niki e cel mai mic.” Intră. Începe să scoată Hubba Bubba, seturi de pachete de Orbit, cartușe de țigări.

De sus din Contactoare, cineva ne banghește. E tura lor de noapte. Stau vreo trei aplecați deasupra geamurilor pe la etajul 2 sau 3. Strigă. „Hoții! Poliția! Hoții! Huo!” Fugim.

A doua zi e poliția peste tot în fața sălii și noi stăm cu grijă, „bă, să nu ne dăm de gol”. Și apare Marin cu bartai balonul de gumă râzând. „Coaie, sparge balonu’, în pula mea!” Avem pachetele de Orbit burdușite prin casă, pe sub perne, prin dulapuri.

A doua oară la sală, sus.

În Sala Sporturilor la etaj e un Internet Cafe: *asl/pls*, Trivia, Counter Strike, porno. De Paște Internet Cafe-ul e închis. Noi ne strângem ca de obicei în noaptea de înviere să bem, că-i sărbătoare. Suntem mari, nu mai mergem la biserică să suflăm lumânările celor care vin cu lumină. Suntem sus, pe scările din exterior ale sălii. De pe balustradă se vede parcul și Makedonia. La nivelul picioarelor sunt niște